

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

WYWIAD

O Grunwaldzie w Berlinie

KULTURA

Lecą liście kolorowe...

INWESTYCJE

Stacja Terenowa w Spale

01
'2012

■ Twarze polskiej nauki

Doktor Joanna Kulesza i dr Jan Kulesza, oboje z Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Łódzkiego są dwójką z dwunastu wybitnych młodych naukowców, którzy w tym roku będą promowali polską naukę...

■ Uczelnia roku 2011

Podobnie, jak w roku poprzednim, Uniwersytet Łódzki, jako uczelnia, zyskał najwyższe uznanie w plebiscywie Łódzkiego Studenckiego Forum BCC – Gala Biznesu 2011. Uniwersytet był nominowany do tego wyróżnienia wraz z Politechniką Łódzką i...

■ Lider Mobilności

Podczas uroczystej Gali Mobilności Funduszu Stypendialnego i Szkoleniowego, która odbyła się 17 listopada ubiegłego roku w warszawskim Pałacu Lubomirskich, Uniwersytet Łódzki został wyróżniony tytułem Lidera Mobilności FSS w kategorii...

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

Redaktor naczelny:

Stanisław Bąkowicz

Zespół redakcyjny:

Aneta Danowicz
Michał Kędziński

Stale współpracują:

Jarosław Bożyk
Sebastian Buzar (zdjęcia)
Paulina Czarnek
Roman Czubiński
Radomir Dziubich
Agnieszka Garcarek
Janusz Hereźniak
Krzysztof A. Kuczyński
Paulina Zych

Serwis fotograficzny:

Międzywydziałowy Zakład Nowych Mediów
i Nauczania na Odległość UŁ

Okładka:

Zdjęcie na I stronie – wyróżnienie
na Konkursie Fotograficznym UŁ
OUT OF SCHOOL 2011
Fot.: Michał Ratajczyk

Projekt graficzny:

VoynarVision Katarzyna Wojnar
e-mail: biuro@voynarvision.pl

Skład i łamanie:

Paulina Narolewska-Taborowska
paulinanarolewska@yahoo.com

Druk:

Drukarnia Gutenberg, ul. Lodowa 106A
93-232 Łódź

Adres redakcji:

90-131 Łódź, ul. Narutowicza 65
tel. (42) 635-41-79
e-mail: kronika@uni.lodz.pl

Niezamówionych materiałów nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo dokonywania
skrótów, zmiany tytułów i adiestacji tekstów.
Numer zamknięto 3 lutego 2012 r.

KRONIKA

Pismo Uniwersytetu Łódzkiego

NOWY GMACH FILOLOGII 4

Wmurowanie aktu erekcyjnego rozpoczynające uroczyste budowę nowego gmachu dydaktycznego Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Łódzkiego odbyło się 9 grudnia 2011 r. Budynek wznoszony jest na południe od ul. Pomorskiej, naprzeciw osiedla akademickiego, popularnie zwanego *Lumumbowem*.

ZBRODNIĄ KATYŃSKĄ W BADANIACH ŁÓDZIAN 51

Wiosną tego roku odbędą się obchody 72. rocznicy zbrodni dokonanej na polskich oficerach, jeńcach obozów w Kozielsku, Ostaszkowie i Starobielsku oraz w wielu innych nieznanych miejscach w Rosji, na Ukrainie i Białorusi. Dla przypomnienia należy odnotować, że decyzję w sprawie masowego mordu naszych rodaków podjęło Biuro Polityczne KC WKP (b) 5 marca 1940 r.

WYDARZENIA	Uniwersytet <i>grał</i> w orkiestrze Owsiaka	21
	GIS Day 2011	27-28
	<i>Cichą nocą w Wieży Babel</i>	36-37
WYWIADY	O Grunwaldzie w Berlinie	6-8
	Nauka powstaje w dyskusji	15-17
	To właśnie miłość	35
KONFERENCJE	Podatkowe aspekty badań i rozwoju	10-12
	Międzynarodowe forum filologów	17-18
	<i>Wrzenie w kotle bałkańskim</i>	18-19
	<i>Demokracja i demokratyzacja</i>	24
	Muzyka w mediach	25
	Nauka gospodarce	27
	<i>Na gruzach imperium</i>	30-31
	<i>Humanistyka dla biznesu</i>	38-39
INWESTYCJE	Nowy gmach filologii	4-5
	Terenowa stacja w Spale	13
PROGRAMY UNIJNE	Wspieranie mobilności studentów	31-32
	Spełnione nadzieje	57-58
	Zarządzanie finansami edukacyjnych projektów	61
	<i>Multimedialna gra edukacyjna</i>	69
DOKUMENTOWANIE MORDU	Zbrodnia katyńska w badaniach łodzian	51-55
WSPOMNIENIA	Profesor Alicja Jaruga	55-56
NOMINACJE	Nowi profesorowie	43-50
KULTURA	Lecą liście kolorowe...	22-23
RECENZJE	Radość podróżowania	59-60
INFORMACJE	<i>Radio Uniwersyteckie</i>	9
	Uczelnia roku 2011	12
	Nowe centrum naukowe	13
	Na początek prawnicy	14
	Lider Mobilności	19-20
	Nagrody Łodzi akademickiej	20
	Historia od kuchni	25
	Uhonorowani rektorzy	26
	Nagrody marszałka	26
	Ministerialne nagrody	29
	Niekoniecznie dla biologów	33
	Uczta filologa	33-34
	Zasłużone dla Łodzi	40
	Twarze polskiej nauki	40-41
	<i>Siedmiu świętych mężów</i>	41-42
	W skrócie	62
	Niestabilne prawo	68
	Pomoże w egzekwowaniu finansów samorządów	70
UCZELNIANY PARLAMENT	Senat Uniwersytetu Łódzkiego...	63-66
ROZMAITOŚCI	Intelligenti pauca	72
	Fotokącik	72

Dębskiego w Zakładzie Nauki o Przeszłości Katedry Prawa Karnego Wydziału Prawa i Administracji UŁ. Autor blisko pięćdziesięciu publikacji, w tym monografii, artykułów w dziełach zbiorowych i czasopismach, glos, jak również pozycji o charakterze popularno-naukowym. Obecnie realizuje wieloletni grant badawczy finansowany przez Narodowe Centrum Nauki. Jego zainteresowania badawcze koncentrują się wokół zasad i zakresu racjonalnej kryminalizacji w kontekście rozwoju cywilizacyjnego (zwłaszcza kryminalizacji zachowań w internecie), rozwoju kulturowego (szczególnie w wielokulturowych państwach Europy Zachodniej) i rozwoju społecznego (w kontekście zmian społecznych i obyczajowych).

Zajmuje się również funkcjami prawa karnego i kary kryminalnej

w zmieniającym się społeczeństwie oraz zagadnieniami rezygnacji z karaniami w nawiązaniu do tzw. konstrukcji kontratypu, z uwzględnieniem aksjologii konstytucyjnej. Poza działalnością naukową współpracuje ze studentami jako opiekun powstałego pod jego egidą Koła Naukowego Prawa Karnego, które specjalizuje się w organizowaniu spektakularnych, relacjonowanych przez media, studenckich konferencji naukowych.

Młodzi, świetnie zapowiadający się pracownicy naukowcy naszego uniwersytetu J. i J. Kuleszowie prowadzą również wspólne badania, poświęcone aktualnym kwestiom prawnym związanym z internetem. Spojrzenie, z jednej strony prawnika międzynarodowego i specjalistki prawa nowych mediów, a z drugiej karnisty, umożliwia satysfakcjonującą wymianę

intelektualną, której owocem są choćby opracowania poświęcone prawnym aspektom gier sieciowych (MMORPG) czy odpowiedzialności jednostek i państw za akty cyberterroryzmu. ■

Oprac.: (sb)

Fot.: Magdalena Marlińska

Doktor Jan Kulesza

Siedmiu świętych mężów

W nowym gmachu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego od 24 października ubiegłego roku można było podziwiać wystawę publikacji łódzkich bizantynistów i paleoslawistów, na której zaprezentowano również pamiątki po prof. Waldemarze Ceranie.

Po powitaniu licznie zebranych gości przez pełnomocników rektora UŁ ds. utworzenia i organizacji Centrum Badań nad Historią i Kulturą Basenu Morza Śródziemnego i Europy Południowo-Wschodniej im. prof. Waldemara Cerana *Ceraneum* dr. Pawła Filipczaka i dr. Ivana Petrova oraz wicedyrektor BUŁ Irenę Kujawską, uczestnicy spotkania wysłuchali kolejno czterech wystąpień.

Magister Zofia Brzozowska z Katedry Historii Bizancjum zaprezentowała pracę pt. *Uczniowie Apostołów Słowian. Siedmiu świętych mężów* (redakcja Małgorzata Skowronek, Georgi Minczew, Wydawnictwo Collegium Columbinum, Kraków 2010), będącą efektem projektu badawczego zrealizowanego w Zakładzie Paleoslawistyki i Kultury Ludowej na Wydziale Filologicznym UŁ. Pozycja ta stanowi antologię tekstów źródłowych, związanych z postaciami mało znanych

polskim humanistom uczniów św. św. Konstantyna-Cyryla i Metodego: Gorazda, Klemensa z Ochrydy, Nauma, Angelarego i Laurentego. Zbiór zabytków piśmiennictwa staro-cerkiewno-słowiańskiego z XI-XVIII w. (w większości po raz pierwszy tłumaczonych na język polski) poprzedzają trzy artykuły wprowadzające autorstwa bułgarskich i polskich uczonych.

Z kolei dr Małgorzata Skowronek z Zakładu Paleoslawistyki i Kultury Ludowej, przedstawiła zebranym najnowszą monografię prof. Georgiego Minczewa, opublikowaną w roku 2011 w Sofii w serii wydawniczej Uniwersytetu Sofijskiego, prezentującą prace z zakresu historii i kultury średniowiecznej Bułgarii. Książka zatytułowana: *Słowo i obrzęd. Objasnienia liturgii w kontekście innych pokrewnych kulturowo tekstów słowiańskiego średniowiecza*, ma konstrukcję dwudzielną. Przegląd edycji zabytków

piśmiennictwa staro-cerkiewno-słowiańskiego poprzedza obszerna część teoretyczna, zawierająca omówienie m.in. takich zagadnień, jak: specyfika bizantyńskich i słowiańskich *mistagogiów*, tj. objaśnień liturgii, obrazu *szługi Bożej* w literaturze pseudokanonicznej i jej miejsca w słowiańskim folklorze, a także ikonografii Chrystusa i aniołów w przestrzeni sakralnej.

Po paleoslawistach przyszła kolej na bizantynologów. Magister Andrzej Kompa z Katedry Historii Bizancjum zaprezentował najnowszy tom periodyku *Acta Universitatis Lodzianis. Folia Historica* (vol. 87, 2011, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego). Ten okazałych rozmiarów wolumin, zatytułowany *Z badań nad wczesnobizantyńskim Konstantynopolem*, poświęcony został w całości osiągnięciom badawczym łódzkiego środowiska bizantynistycznego. Co więcej, redaktorzy naukowcy publikacji (Miroslaw >

J. Leszka, Kiril Marinow i Andrzej Kompa) podjęli decyzję o zamieszczeniu w nim nie tylko artykułów poruszających problematykę *stricte* konstantynopolikańską, ukazujących mniej znane fakty z historii konkretnych zabytków bizantyńskiej stolicy oraz jej mieszkańców, ale także kilku edycji źródłowych. Oddzielną część tomu stanowią szkice obrazujące oddziaływanie idei konstantynopolikańskich na Rusi i w Bułgarii.

Ostatnia prezentacja dotyczyła bezsprzecznie najważniejszego osiągnięcia łódzkich bizantynistów ostatnich lat. Profesor Teresa Wolińska zaprezentowała redagowaną przez siebie (wspólnie z Mirosławem J. Leszką) monumentalną monografię *Konstantynopol. Nowy Rzym. Miasto i ludzie w okresie wczesnobizantyńskim*, która ukazała się w roku 2011 nakładem Wydawnictwa Naukowego PWN jako pokłosie projektu badawczego realizowanego w Katedrze Historii Bizancjum. W prace autorskie nad publikacją zaangażowali się wszyscy pracownicy łódzkiego ośrodka bizantynologicznego, a także współpracownicy katedry. Za szczególny walor wystąpienia prof. Wolińskiej uznać można prezentację zdjęć, ukazujących najsłynniejsze zabytki Konstantynopola i jednocześnie ciekawe kuliszy pracy nad książką.

Na pierwszym piętrze nowego gmachu Biblioteki Uniwersytetu Łódzkiego w kilkunastu gablotach umieszczono publikacje pracowników Katedry Historii Bizancjum oraz Zakładu Paleoslawistyki i Kultury Ludowej. Zaprezentowano zarówno wydawnictwa będące efektem grupowych projektów badawczych, jak i prace składające się na indywidualny dorobek naukowy łódzkich paleoslawistów i bizantynologów (dysertacje doktorskie, habilitacyjne, artykuły opublikowane w prestiżowych periodykach naukowych, przekłady). Osobne miejsce wśród eksponatów zajmowały pamiątki po prof. Waldemarze Ceranie: najważniejsze publikacje, odręczne notatki i przedmioty osobiste, udostępnione dzięki uprzejmości rodziny założyciela łódzkiej szkoły bizantynistycznej.

Ekspozycja trwała do połowy listopada.

Organizatorami inicjatywy były: Centrum *Cera-neum*, Biblioteka UŁ oraz Wydawnictwo UŁ. Inauguracji wystawy towarzyszył kiermasz publikacji uniwersyteckiej oficyny. ■

Zofia Brzozowska

Chwyć za pióro

Nasza uczelnia, kształcąca około 47 tys. osób na wszystkich typach studiów i zatrudniająca blisko cztery tysiące pracowników, biorąc pod uwagę liczbę mieszkańców przypomina średniej wielkości polskie miasto.

W ponadpięćdziesięcioletniej społeczności uniwersytetu niemal codziennie coś się dzieje. Większa autonomia finansowa wydziałów, będąca wynikiem wewnętrznej reformy uczelni, zwanej potocznie *decentralizacją*, sprzyja aktywności tych jednostek, a co za tym idzie, również poszczególnych kierunków. Nie o wszystkim wiemy, nie wszędzie możemy być, nie wszędzie dotrzeć. Natomiast najbliżej spraw ciekawych, interesujących nie tylko w skali wydziału czy kierunku, są studenci i nauczyciele akademicy. Nic nie stoi na przeszkodzie, by dowiedziała się o nich również cała społeczność uniwersytetu za pośrednictwem *Kroniki* lub Centrum Promocji UŁ.

Zachęcamy więc do większej niż dotychczas współpracy z naszym piśmie, szczególnie studentów, bo z wykładowcami uniwersyteckimi w tej dziedzinie większego problemu nie ma. Odczuwamy bowiem w *Kronice* zarówno niedosyt problematyki studenckiej, jak i materiałów pisanych przez słuchaczy uniwersytetu.

Każdy, kto chce *chwycić* za pióro lub aparat fotograficzny może przysłać do nas pod adresem: kronika@uni.lodz.pl próbkę swej twórczości. Będziemy służyć radą i pomocą, a gdy materiał pisany lub

zdjęcia spełnią podstawowe wymogi publikacyjne, znajdą się w *Kronice*. Warunkiem jest jednak szeroko rozumiana problematyka uniwersytecka.

Podobne oczekiwania ma Centrum Promocji UŁ (promocja@uni.lodz.pl), publikujące i redagujące systematycznie materiały o charakterze informacyjnym na uczelnianych stronach internetowych.

Sądzymy, że nasza wspólna propozycja może być atrakcyjna zwłaszcza dla studentów, którzy w przyszłości zechcą zawodowo zajmować się dziennikarstwem. Nasi współpracownicy mają bowiem dobre *notowania* przy ubieganiu się o staże, zwłaszcza w redakcjach prasowych, a niektórzy z nich są już profesjonalnymi żurnalistami.

Zapraszamy do współpracy! ■

Centrum Promocji UŁ i Redakcja *Kroniki*

